

MKCL
Creating a Knowledge Lit World
www.mkcl.org

Subject – भूगोल

Marks: 40

प्र.१ दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा:

४

- १) _____ ही दक्षिणवाहिनी जलवाहतुकीसाठी उपयुक्त आहे.
अ) पॅटाना ब) झिंगू नदी क) पॅराग्वे नदी ड) निग्रो नदी
- २) सावो पावलोचा सुपीक प्रदेश _____ च्या उत्पादनासाठी सुयोग्य आहे.
अ) अननस ब) चहा क) ताग ड) कॉफी
- ३) भारताला _____ साली स्वतंत्र मिळाले.
अ) १९५१ ब) १९४७ क) १९६१ ड) १९९१
- ४) भारत हा जगातील एक _____ देश आहे.
अ) विकसनशील ब) विकसित क) अविकसित ड) खूप विकसित

प्र.२ योग्य जोड्या जुळवा.

४

‘अ’ गट (नागरी टक्केवारी)		‘ब’ गट (केंद्रशासित प्रदेश)	
१)	२१-४०	अ)	दिल्ली
२)	८१-१००	ब)	दिव आणि दमण
४)	६१-८०	क)	दादरा नगरहवेली
४)	४१-६०	ड)	अंदमान आणि निकोबार

प्र.३ एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही - ४)

४

- १) भारतातील नागरीकरणाचा कल २०११ साल कीती टक्के होता?
- २) भारताचे स्थान कोणत्या गोलार्धात आहे?
- ३) ब्राझीलमधील उच्चभूमीची नावे लिहा.
- ४) भारतात कोणत्या महिन्यात पावसाळा असतो?
- ५) ब्राझीलच्या किनाऱ्याजवळ कोणते प्रवाह वाहतात?

प्र.४ (अ) नकाशाचे काळजीपूर्वक वाचन करून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

४

१) ब्राझीलच्या उत्तर दिशेला कोणत्या देशांची सीमा लागते?

१

२) ब्राझीलच्या दक्षिण दिशेला कोणत्या देशांची सीमा लागते?

१

३) ब्राझीलच्या पूर्व दिशेला कोणत्या देशांची सीमा लागते?

१

४) ब्राझीलच्या पश्चिम दिशेला कोणत्या देशांची सीमा लागते?

१

५) ब्राझीलच्या पूर्व दिशेला कोणता महासागर लागतो?

१

६) वरील नकाशा आपल्याला कशाबद्दल माहिती देतो?

१

(ब) भारताच्या नकाशात खालील बाबी भरा. (कोणतेही चार)

४

१) दिल्ली २) केरळ ३) हिंदी महासागर ४) $22^{\circ} 30' E$ ५) दीव ६) लक्षद्वीप

प्र.५ खालील विधानांची भौगोलिक कारणे लिहा. (कोणतेही - २)

६

१) देशाच्या सर्वांगीण विकासासाठी वाहतूक मार्गांचा विकास उपयुक्त ठरतो.

२) गंगेच्या मुखाकडील मैदानी प्रदेशाचा औद्योगिक विकास झाला आहे.

३) ईशान्य मान्सून वाऱ्यांमुळेही भारतात पाऊस पडतो.

४) भारताप्रमाणे ब्राझीलमध्येही प्राणी व वनसंवर्धनाची गरज आहे.

प्र.६ अ) खालील तक्ता पूर्ण करा. (कोणतेही तीन)

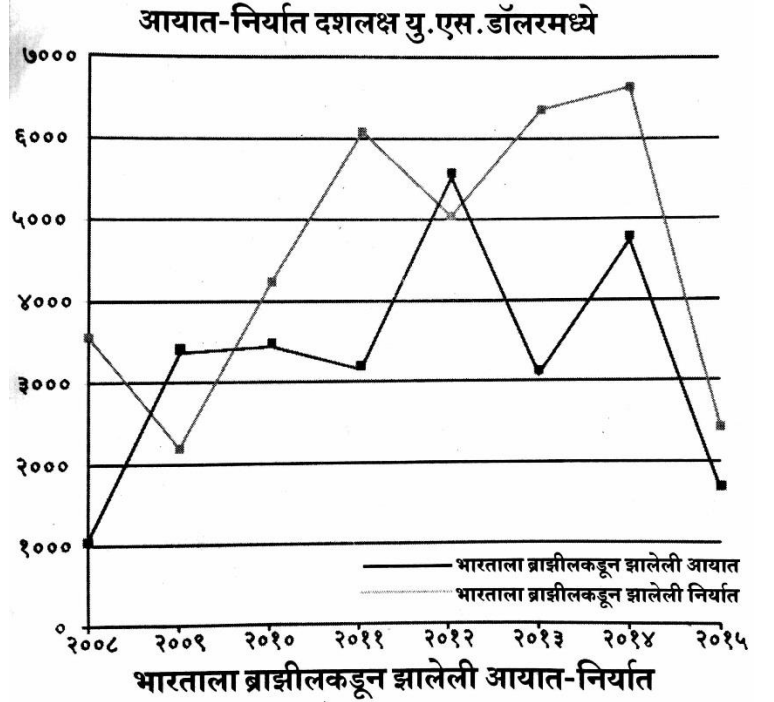
६

अ.क्र.	वनांचा प्रकार	गुणधर्म	भारतातील प्रदेश	ब्राझीलमधील प्रदेश
१.	उष्ण कटिबंधीय वने			
२.	निम वाळवंटी काटेरी वने			
३.	सॅव्हाना			
४.	उष्णकटिबंधीय निम पानझडी			
५.	गवताळ प्रदेश			

किंवा

आ) भारत आणि ब्राझील यांच्यातील व्यापाराचा आलेख दिला आहे. त्याचे वाचन करून पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

- १) कोणत्या वर्षी भारताने ब्राझीलकडून आयात केलेले मूल्य ब्राझीलला निर्यात केलेल्या मूल्यापेक्षा अधिक होते?
- २) कोणत्या वर्षी भारताचे ब्राझीलशी झालेले व्यापार संतुलन सर्वात अनुकूल होते
- ३) २०१३ साली झालेल्या व्यापार संतुलनाबाबत भाष्य करा.
- ४) कोणत्या वर्षापासून भारताच्या निर्यातीचे मूल्य ब्राझीलकडून झालेल्या आयातीच्या मूल्यापेक्षा जास्त आहे?

प्र.७ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) प्राकृतिक रचना आणि अंतर्गत जलवाहतूक.
- २) क्षेत्रभेटी दरम्यान कचऱ्याचे व्यवस्थापन कसे कराल?
- ३) भारताच्या शेजारील राष्ट्रे.
- ४) भारत आणि ब्राझील या देशांमधील हवामानाची तुलना करा.

*This question paper is for practice purpose only.